

Jednání Sekce 15. Document Delivery and Interlending

Sekce dodávání dokumentů a meziknihovnických služeb se společně se sekci pro katalogizaci podílela na organizování semináře (5. 8. 2003) na téma: „**Centralised or decentralized – which way to go?**“, kde byly prezentovány příspěvky k problematice budování souborných katalogů. Příspěvky se zaměřily především na základní otázky, poznatky a z nich vyplývající zkušenosti z budování souborných katalogů v konkrétních zemích (Singapur, Velká Británie, Holandsko). Odpověď na nastolenou otázku nebyla a ani nemůže být nalezena v obecné rovině, obě varianty mají své výhody i nevýhody, které jsou všeobecně známé, záleží vždy na konkrétních podmínkách

a dosavadním způsobu jejich budování v jednotlivých zemích. Kombinace využívání obou variant, tak jak je k dispozici u nás, je výhodná především pro koncového uživatele, pro poskytování služeb.

Druhým počínem této sekce bylo pracovní setkání (**workshop**, 7. 8. 2003), během něhož byly předneseny dva příspěvky – spolupráce norských knihoven v rámci meziknihovních služeb [MS] a služeb dodávání dokumentů [DDS, Document Delivery Service] (Ms. Mette Krog, University of Oslo Library, název „How to achieve better performance in ILL, a Norwegian point of view“) a výsledky poslední studie ARL [Association of Research Libraries] k problematice poskytování MS a DDS (doba vyřízení, skutečné náklady a cenová politika pro oblast objednání a vyřízení požadavků, a ceny, které je uživatel ochoten zaplatit). Tato studie je zajímavá především z hlediska metodologického, Mary Jackson, která příspěvek přednesla, nabídla použitou metodu všem, kteří uvažují provést obdobný výzkum.

Během konference IFLA proběhla také uzavřená jednání této sekce podle programu (Agenda), který byl publikován v bulletinu této sekce těsně před zahájením berlínské konference (Newsletter of the IFLA Document Delivery and Interlending Section, June 2003). Z hlediska praktického poskytování MS byla důležitá zejména otázka změny odpovědnosti žádající knihovny za dokument, který si objednala. V současné verzi (revize 2001) doporučení IFLA s názvem „International Lending and Document Delivery: Principles and Guidelines for Procedure“ (Zásady a směrnice pro mezinárodní meziknihovní výpůjční služby), která jsou v českém překladu k dispozici na webových stránkách NK ČR (Referenční centrum/ Služby/Meziknihovní služby/Legislativní dokumenty), je v bodě 7.5 uvedeno:

„Od okamžiku, kdy knihovna odešle výpůjčku žádající knihovně, až do chvíle návratu je žádající knihovna zodpovědná za ztrátu či poškození. Žádající knihovna je dožádané knihovně zodpovědná za náhradu ztráty nebo za plné zaplacení odhadnuté ceny, za náhradu či poškození, včetně administrativních poplatků, pokud budou vyžádány.“

Po obsáhlé diskusi, kdy jednotliví členové zastupovali „své země“, bylo dohodnuto, že ke změně znění odstavce 7.5 prozatím nedojde, a to především z důvodu zachování současné šíře služeb; v případě navrhované úpravy (žádající knihovna by ručila za knihu až od chvíle, kdy ji odešle zpět dožádané knihovně) by totiž mohly knihovny změnit svou politiku poskytování MMS.

V rámci jednání se konala také volba nového vedení, předsedou byl zvolen Poul Erlandsen, National Library of Education, Dánsko. Kompletní výsledky voleb budou uveřejněny v bulletinu sekce (Newsletter of the IFLA Document Delivery and Interlending Section, ISSN 1016-281X).

Na základě jednání sekce byly připraveny základní cíle „Strategického plánu 2003-2004“ (konečná podoba byla zveřejněna v bulletinu sekce v lednu 2004):

- zajišťovat informace týkající se vývoje SW, organizace a pracovních postupů v rámci MS a DDS úkonů se zřetelem na koncového uživatele
- průběžně poskytovat vzdělávací příležitosti na poli MS a DDS
- zaměřit se na změny v poskytování MS a DDS v rozvojových zemích

- sledovat finanční aspekty v poskytování MS a DDS
- sledovat vliv a dopad digitálního a elektronického publikování na MS a DDS
- sledovat otázky autorského práva
- podporovat aktivity sekce v mezinárodním měřítku

Nejbližší další akcí sekce byla 8. mezinárodní konference IFLA pro dodávání dokumentů a meziknihovní služby, která se pod názvem „Breaking barriers: reaching users in a digital world“ konala 28.-31. října 2003 v městě Canberra v Austrálii; informace o programu konference jsou k dispozici na adrese: <http://www.nla.gov.au/ilds/index.html>.

Jindřiška Pospíšilová
Národní knihovna ČR